tělesné výchovy. Naše republika hned v počátcích rozvoje zdravotnické činnosti Spol. národů postihla důležitost mezinárodní spolupráce na tomto poli a snažila se všemožně při každé příležitosti co možná nejvíce přispěti při studiu a řešení problémů zdravotnických, mezinárodně důležitých. Na náš návrh zabývá se mezinárodní zdrav. organisace také studiem vztahů mezi zdravotnictvím veřejným nebo soukromým a sociálním pojištěním. Členem komise za tím účelem zřízené je předseda Sociálního ústavu Dr. L. Winter a členem subkomise pro studium prevence proti tuberkulose je šéflékař Ústř. soc. pojišťovny MUDr. Břeský. Příručka o veř. zdravotnictví pro účely Spol. národů byla sepsána MUDrem Pelcem. Československá republika často se účastní mezinárodní výměny lékařů.

Na posledním večeru cyklu přednášek, pořádaných Sociál. ústavem o důležitosti a poslání Společnosti národů a Mezinár. úřadu práce a jejich vztazích k našemu státu, konaném 30. dubna, promluvil Ing. J. Dvořáček, ředitel Živnostenské banky, ministr. m. sl., „O hospodářském díle Společnosti národů" a Dr. V. Pospíšil, guvernér Národní banky čsl., „Práce Společnosti národů v oboru řešení otázek finančních".

Ředitel Ing. Dvořáček pravil, že již do paktu Společnosti národů bylo pojato rámcové ustanovení o úpravě mezinárodních styků hospodářských (čl. 23. odst. e), neboť jest přirozeno, že otázky hospodářské a jich úprava v mezistátních stycích jsou důležitým činitelem míru a pokoje mezi národy. Často z různých stran poukazuje se k tomu, že Společnosti národů nepodařilo se v sféře hospodářské dosáhnouti dosud toho, co bylo očekáváno. V zájmu spravedlivého posouzení práce a úsilí Společnosti národů ve věcech hospodářských zdůraznil řečník nesnadnost úkolů, při jichž řešení se naráží na tolik protichůdných zájmů jednotlivých států, od nichž každá mezinárodní úprava záleží, neboť žádná mezinárodní konvence nemůže nabýti platnosti bez dohody a ústavního schválení každého jednotlivého státu, při čemž mezinárodní účinnost zpravidla závisí od toho, aby ve všech, anebo alespoň ve většině v úvahu přicházejících zemí taková úmluva byla schválena. Přes nesnadnost úkolů a potíže jich řešení může se však Společnost národů vykázati pozoruhodnými positivními výsledky jednak v jednotlivých otázkách hospodářských, jednak dlužno velmi oceňovati morální vliv na vývoj mezinárodních styků hospodářských i v těch otázkách, v nichž dosud nedospělo se k positivním výsledkům. Poradním orgánem Společnosti národů pro hospodářské otázky jest hospodářský výbor. Tento během téměř desítileté své činnosti fungoval jako poradce Rady Společnosti národů, jednak v různých aktuelních běžných problémech, jimiž Společnost národů se zabývala, jednak připravoval materiál a návrhy pro postup Společnosti národů v oněch hospodářských věcech povahy zásadní, jichž řešení je Společnosti národů uloženo ustanovením paktu. Řečník uvedl pro obě sféry této činnosti řadu zajímavých příkladů, na nichž osvětlil dosah těchto problémů, method a způsobu práce, jakož i výsledků, jichž bylo dosaženo. Na resultátech mezinárodních hospodářských konferencí od Janova r. 1922 až po ženevskou mezinárodní konferenci v květnu 1927 ukazoval postupný pokrok, jímž vývoj k řešení žádoucí úpravy mezinárodních hospodářských styků jest charakterisován na př. ve sféře svobody obchodu, (na př. konvence o zrušení prohibicí), methodě obchodních smluv (na př. všeobecné uplatnění doložky nejvyšších výhod), pokusy o novou mezinárodní orientaci v politice celního režimu, nakládání s fysickými i právnickými osobami provozujícími obchod v mezinárodních vztazích atd. Přes všechny potíže dne možno očekávati, že důsledným úsilím bude pokračovati vývoj mezinárodní úpravy hospodářských otázek ve směru doporučeném mezinárodní konferencí hospodářskou konanou v Ženevě r. 1927, k realisaci jejíchž usnesení Společnost národů působí. Československo se svými tak význač-

nými zahraničními zájmy nemůže, než plně si toho přáti a tak jako dosud na díle Společnosti národů, vedeném ve znamení dohody a spolupráce se zúčastniti.

Guvernér Dr. Pospíšil v úvodu své přednášky pravil, že v oboru finančním výsledky činnosti Spol. národů jsou nejznatelnější a to že přispělo k posílení posice Spol. národů a zvýšení důvěry v ní. Avšak ani jinak nepokládá řečník skepticismus o poslání Spol. národů za oprávněný; myšlenka spolupráce mezinárodní je zásluhou S. N. na zřejmém pokroku a v oboru finančním uplatňuje se opětovně i tam, kde z důvodů politických některé mezinárodní otázky finanční byly a jsou řešeny mimo rámec Spol. národů. Protože Spol. národů vznikla v době měnového chaosu a rozvratu mezinárodních úvěrových styků, nesly se prvé její snahy právě směrem finančním, přispět k nápravě těchto poměrů, jichž spořádanost jest hlavním předpokladem hospodářského ozdravění. Na bruselské finanční konferenci r. 1920, kde naše postavení dík Rašínovu dílu bylo velmi čestné, byly jednomyslně usneseny některé zásady směřující k naznačenému cíli, na př. nezbytnost rovnováhy rozpočtu, nutnost snížení výdajů na zbrojení, potřeba soukromo-hospodářského vedení státních podniků, konec inflace, postupný návrat ke zlaté měně, neodvislost cedulových bank od politických vlivů, potřeba náležitého jich vybavení, odstraňování státní zadluženosti u cedulových bank a j. Uplatňováním těchto zásad v podstatě řídila se činnost Spol. národů v oboru finanční rekonstrukci Evropy v minulých letech. Bruselská konference zabývala se též plánem v tehdejších chaotických poměrech, zřídit mezinárodní instituci pro zahraniční úvěry, jež by usnadnila ochuzeným státům, které potřebovaly doplnit hospod. výzbroj a zlepšit výživu obyvatelstva. Plán tento se sice neuskutečnil, ale některé jeho zásady mohly býti použity při dalších pracích S. N. a jeho finančního komitétu. Z nejdůležitějších akcí S. N. na poli finančního ozdravení Evropy byla rozsáhlá spolupráce Společnosti na úsilí Rakouska a Maďarska, později Řecka a Bulharska na uspořádání státních financí a měny. Podstatou této pomoci bylo, že spolupráce finančního komitétu S. N. a důvěra k tomu se pojící umožnily těmto státům, dosíci potřebných úvěrů zahraničních — v prvých dvou případech přímo užitých k finančnímu ozdravění, v druhých dvou původně k osazení uprchlíků, později pak též k uspořádání financí státních a stabilisaci měnové. Zásady této finanční pomoci byly též základem úpravy měnových a finančních poměrů Německa, Rumunska, a budou následovány v té či oné formě na př. ještě v Portugalsku a Jugoslavii. Poskytnutí mezinár. finanční pomoci Rakousku a Maďarsku mělo i značný vliv politický, stejně jako pomoc Bulharsku a Řecku; díla tato přispěla i ku evropské konsolidaci v ohledu politickém. Pod patronancí finančního komitétu Spol. národů upraveny otázky měnové dále v Estonsku a Gdansku. Albanii dán k její žádosti k disposici finanční poradce. V poslední době připraveny byly návrhy mezinár. úmluv o zábraně dvojího zdanění a uskutečněna na nedávné diplomatické konferenci mezinárodní smlouva na účinnější potírání penězokazectví. Poslední úmluva je též pokrokem na cestě ke sjednocení trestního práva a zjednodušení otázky vydání zločinců. Finančním komitétem propracován též a předložen návrh úmluvy na finanční pomoc ohroženým státům. Probírána byla také kontrola snížení zbrojení prostřednictvím rozpočtů jednotlivých států. Finanční výbor Spol. národů studuje v poslední době problém stálosti kupní síly zlata.

Také ve finančním výboru Spol. národů je náš stát od počátku zastoupen a vedle toho naši odborníci finanční jsou přibíráni i k různým mezinárodním expertisám finančního rázu.

O bydlení a stavbách přednášel v Sociálním ústavě dne 16. dubna 1929 generální tajemník Mezinárodního bytového svazu Dr. Kampffmayer. Schůzi zahájil předseda Sociálního ústavu posl. Dr. Winter.